

Suvestinė redakcija nuo 2016-02-23 iki 2019-08-20

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2013, Nr. [126-6444](#), i. k. 113205RNUTA4-89.8.1

**LIETUVOS AUDITORIŲ RŪMŲ PREZIDIUMO
N U T A R I M A S**

DĖL SKUNDŲ NAGRINĖJIMO TVARKOS APRAŠO TVIRTINIMO

2013 m. gruodžio 2 d. Nr. 1.4-89.8.1

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos audito įstatymo (Žin., 1999, Nr. [59-1916](#); 2008, Nr. [82-3233](#)) 58 straipsnio 9 punktu, Lietuvos auditorių rūmų statuto 37.25 punktu, Lietuvos auditorių rūmų prezidiumas n u t a r i a
tvirtinti Skundų nagrinėjimo tvarkos aprašą (pridedama).

PREZIDENTĖ

JURGITA KIRVAITIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos auditorių rūmų prezidiumo
2013 m. gruodžio 2 d.
nutarimu Nr. 1.4-89.8.1

SKUNDŲ NAGRINĖJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROJI DALIS

1. Skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) tikslas didinti auditorių ir audito įmonių teikiamų paslaugų kokybę, užtikrinti, kad auditoriai laikytųsi Buhalterių profesionalų etikos kodekso ir Audito įstatyme nustatytų reikalavimų. Aprašas nustato skundų dėl finansinių ataskaitų audito bei kitų vadovaujantis profesiniai standartais teikiamų paslaugų kokybės pateikimo, nagrinėjimo, sprendimų priėmimo ir jų apskundimo tvarką.

2. Aprašas parengtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos audito įstatymu, Lietuvos auditorių rūmų (toliau – LAR) statutu, Audito kokybės kontrolės komiteto darbo reglamentu, Piliečių ir kitų asmenų aptarnavimo viešojo administravimo ir kitose institucijose pavyzdine tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 149, Auditorių ir audito įmonių teikiamų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybės užtikrinimo tvarkos aprašu.

II. SKUNDAMS KELIAMI REIKALAVIMAI

3. Skundas – kreipimasis į LAR, nurodant, kad yra pažeistos asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašant juos apginti.

4. Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę pateikti LAR skundą:

4.1. dėl atlikto finansinių ataskaitų audito;

4.2. dėl audito, išskyrus finansinių ataskaitų rinkinio ar konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą, kuriam taikomi šie Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti tarptautiniai audito standartai (toliau – TAS): 800-asis „Specialūs svarstymai – pagal specialios paskirties tvarką sudarytų finansinių ataskaitų auditas“, 805-asis „Specialūs svarstymai – atskirų finansinių ataskaitų ir atskirų finansinės ataskaitos elementų, sąskaitų ir straipsnių auditas“ (toliau – ne finansinių ataskaitų rinkinio auditas);

4.3. dėl užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų, kurioms taikomi Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos parengti ir patvirtinti tarptautiniai užtikrinimo užduočių standartai (toliau – TUUS), tarptautiniai peržiūros užduočių standartai (toliau – TPS) ir tarptautiniai susijusių paslaugų standartai (toliau – TSPS) bei susiję praktiniai nurodymai (toliau – užtikrinimo ir kitos susijusios paslaugos);

4.4. dėl auditorių profesinės etikos normų pažeidimų;

4.5. kitų Audito įstatymo pažeidimų;

4.6. kitos audito įmonių veiklos.

5. Skunde turi būti nurodyta:

5.1. skundo pareiškėjo fizinio asmens vardas ir pavardė, asmens kodas arba juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas, gyvenamoji vieta (buveinė), telefonas, elektroninis paštas;

5.2. skundo parašymo vieta ir data;

5.3. atestuoto auditoriaus, kurio veiksmai (neveikimas) skundžiami, vardas ir pavardė, auditoriaus pažymėjimo numeris;

5.4. audito įmonės, kurios veiksmai (neveikimas) skundžiami, pavadinimas, įmonės kodas, audito įmonės pažymėjimo numeris;

5.5. konkretus skundžiamas veiksmas (neveikimas) arba sprendimas;

- 5.6. aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą;
- 5.7. pareiškėjo reikalavimas;
- 5.8. ar skundžiami veiksmai (neveikimas) yra susiję su teismo procesu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1.4-24.13.2](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2016-02-22, i. k. 2016-03403

- 6. Prie skundo gali būti pridedami skundo aplinkybes patvirtinantys įrodymai.
- 7. Skundą pasirašo skundo pareiškėjas arba įgaliotas asmuo, pateikęs atstovavimą patvirtinantį dokumentą.

III. SKUNDŲ PRIĖMIMAS

8. Atsakingas LAR darbuotojas gautus skundus registruoja gaunamų dokumentų registracijos žurnale.

9. Gavus skundą, kuris turi trūkumų, dėl kurių gali būti pripažintas nenagrinėtiniu, LAR direktorius per 5 darbo dienas gali kreiptis į skundą pateikusį asmenį dėl skundo patikslinimo, skundo aplinkybes pagrindžiančių įrodymų pateikimo ar pan.

10. Jeigu su skundu gaunama sutartis tarp audito įmonės ir kliento, auditoriaus parengta ataskaita ar kitas dokumentas, patikrinama, ar šie dokumentai nėra riboto naudojimo. Jeigu dokumentai yra riboto naudojimo, patikrinama, ar asmuo, pateikęs skundą, yra tarp asmenų, nurodytų kaip galinčių naudotis dokumentais. Jeigu ne, tai kreipiamasi į skundą pateikusį asmenį, kad šis nurodytų dokumentų gavimo pagrindą.

11. Skundai perduodami svarstyti artimiausiame Prezidiumo posėdyje, tačiau ne vėliau kaip per 10 darbo dienų po jų užregistravimo arba patikslinimo, jeigu buvo kreiptasi į pareiškėją dėl skundo patikslinimo.

12. Neįskaitomi, nesuprantamai išdėstyti skundai Prezidiumo nutarimu nenagrinėjami ir gražinami pareiškėjui, nurodant gražinimo priežastį.

13. Nevalstybine kalba gauti skundai nagrinėjami, gavus skundą ir jo priedus išverstus į lietuvių kalbą.

14. Skundai, kuriuose nenurodytas asmens vardas ir pavardė, gyvenamoji vieta (jeigu pareiškėjas – fizinis asmuo) arba pavadinimas, įmonės kodas, buveinės ir veiklos adresas (jeigu pareiškėjas – juridinis asmuo) arba kurie pareiškėjo nepasirašyti (anoniminiai) skundai, Prezidiumo nutarimu gali būti nenagrinėjami.

15. Prezidiumo nutarimu gali būti atsisakyta pripažinti skundą nagrinėtiniu, jei:

15.1. dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra priimtas galutinis Prezidiumo nutarimas;

15.2. dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra pradėtas teismo ar ikiteisminis procesas Lietuvos Respublikoje;

15.3. dėl tų pačių veiksmų ir tų pačių asmenų jau yra priimtas galutinis teismo sprendimas Lietuvos Respublikoje;

15.4. skundas pareikštas prieš asmenį, kuris nėra atestuotas auditorius (ne LAR narys);

15.5. skundas pareikštas prieš įmonę, kuri nėra įtraukta į audito įmonių sąrašą;

15.6. pripažįstama, kad skundas yra komercinio pobūdžio ir nepriklauso LAR;

15.7. skundas pareikštas dėl žalos atlyginimo;

15.8. skundžiamas veiksmas (neveikimas) yra teisiskai pasenęs (suėjęs senaties terminas) ir jei tokio skundo nagrinėjimas būtų neefektyvus ar netikslingas (laikoma, kad skundo nagrinėjimas būtų neefektyvus ir netikslingas, jeigu nuo skundžiamo veiksmo iki skundo pateikimo datos yra praėję 3 ir daugiau metų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [1.4-24.13.2](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2016-02-22, i. k. 2016-03403

15.9. skundą pateikė asmuo, su kurio teisėmis ir teisėtais interesais nėra susijusios skunde nurodomos aplinkybės;

15.10. kartu su skundu pateikta medžiaga, dėl kurios neturima informacijos, jog ji skundą pateikęs asmens buvo gauta teisėtai;

15.11. skundas pateiktas dėl veiksmų (neveikimo), kurie susiję su teismo procesu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1.4-24.13.2](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2016-02-22, i. k. 2016-03403

16. Jeigu skundas pripažįstamas nenagrinėtinu, skundo pareiškėjas apie nenagrinėjimo priežastis informuojamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Prezidiumo nutarimo datos.

17. Priėmus skundą nagrinėti, jis yra įregistruojamas Skundų nagrinėjimo žurnale. Skundų nagrinėjimo žurnale yra kaupiama tokia informacija apie nagrinėjamus skundus:

17.1. Skundo gavimo data;

17.2. Skundą pateikęs asmens pavadinimas ar vardas, pavardė;

17.3. Skundžiamos audito įmonės pavadinimas ar skundžiamo auditoriaus vardas, pavardė;

17.4. Komitetas, kuriam perduotas skundo nagrinėjimas;

17.5. Komiteto priimtas sprendimas, jo data;

17.6. Prezidiumo priimtas nutarimas, jo data.

18. LAR prezidiumas, gavęs 4.1 punkte nurodytą skundą, priima sprendimą kreiptis į Audito kokybės kontrolės komitetą (toliau – AKKK) dėl siūlymo skunde nurodytą auditorių ar audito įmonę įtraukti į Atlikto audito kokybės peržiūrų planą. Gavus Audito ir apskaitos tarnybos (toliau – AAT) informaciją, kad šio skundo pagrindu bus atliekamas atlikto audito kokybės tyrimas pagal Audito įstatymo 36 straipsnį, LAR prezidiumas gali skundą pripažinti nenagrinėtinu.

19. LAR prezidiumas, gavęs 4.2 ar 4.3 punkte nurodytus skundus, perduoda jų nagrinėjimą AKKK pagal Auditorių ir audito įmonių teikiamų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybės užtikrinimo tvarkos aprašo nuostatas.

20. LAR prezidiumas, gavęs 4.4 punkte nurodytą skundą, perduoda jo nagrinėjimą Etikos komitetui.

21. LAR prezidiumas, gavęs 4.5 ar 4.6 punkte nurodytą skundą, perduoda jo nagrinėjimą vienam iš LAR komitetų pagal kompetenciją arba skundą nagrinėja pats.

IV. SKUNDO NAGRINĖJIMAS

22. LAR, Prezidiumas, komitetų nariai ir administracijos darbuotojai, ekspertai, nagrinėdami skundus, privalo vadovautis pagarbos žmogaus teisėms, teisingumo, sąžiningumo, protingumo, objektyvumo, nešališkumo ir įstatymo viršenybės principais.

23. Prezidiumui priėmus nutarimą paskirti kompetentingą LAR organą nagrinėsiantį skundą, skunde nurodytas auditorius ar audito įmonė apie tai informuojami, kartu jiems išsiunčiama skundo kopija.

24. Skundą nagrinėjantis LAR organas turi teisę:

24.1. esant būtinybei – iš pareiškėjo raštu per nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, pareikalauti papildomų dokumentų, kurių neturi LAR. Jeigu asmuo per nustatytą terminą nepateikia reikalaujamų dokumentų, skundas gali būti paliktas nenagrinėtas;

24.2. iš skunde nurodyto auditoriaus ar audito įmonės per nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, gauti paaiškinimus, papildomus dokumentus, kurių neturi LAR;

24.3. sujungti tapačius skundus;

24.4. kreiptis į kitus LAR organus, kompetentingas institucijas ar ekspertus dėl skunde nurodytų aplinkybių išaiškinimo ir išvadų;

24.5. paskirti auditorius kontrolierius ar kitus asmenis nustatyti faktines aplinkybes ir surinkti reikalingą informaciją bei įrodymus skunde išdėstytiems klausimams išspręsti;

25. AKKK, nagrinėjantis 4.2 ir 4.3 punkte nustatytus skundus, turi ir kitas Auditorių ir

audito įmonių teikiamų užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų kokybės užtikrinimo tvarkos apraše nustatytas teises.

26. Skunde nurodytas auditorius ar audito įmonė turi teisę:

26.1. susipažinti su skundo nagrinėjimo medžiaga ir gauti jos kopijas;

26.2. pareikšti nušalinimus klausimą nagrinėjantiems komiteto nariams;

26.3. teikti įrodymus ir dalyvauti tiriant įrodymus;

26.4. dalyvauti organo, kuris nagrinėja skundą, posėdyje, kiek tai susiję su skundo nagrinėjimu;

26.5. užduoti klausimus organo, kuris nagrinėja skundą, nariams, ekspertams ir kitiems specialistams, kitiems posėdyje dalyvaujantiems asmenims;

26.6. pateikti prašymus;

26.7. duoti paaiškinimus žodžiu ir raštu;

26.8. teikti savo argumentus ir samprotavimus visais posėdyje nagrinėjamo klausimo metu kylančiais klausimais;

26.9. prieštarauti kitų posėdyje dalyvaujančių asmenų prašymams, argumentams ir samprotavimams;

26.10. gauti posėdžio protokolo išrašus. Išrašė nurodomi apibendrinti balsavimo rezultatai, neidentifikuojant balsavusių asmenų;

26.11. apskųsti Prezidiumui organo, nagrinėjusio skundą, sprendimus;

26.12. naudotis kitomis teisėmis, kurias suteikia šis tvarkos aprašas bei kiti teisės aktai.

27. Skundą nagrinėjantis LAR organas gali palikti skundą nenagrinėtą, jeigu nepakanka informacijos skundui nagrinėti. Tokį LAR organo sprendimą turi patvirtinti Prezidiumas. Per 5 darbo dienas informuojami pareiškėjas ir skunde nurodytas auditorius ar audito įmonė.

28. Skundas turi būti perduotas nagrinėti kompetentingam organui per 20 darbo dienų po Prezidiumo nutarimo perduoti skundo nagrinėjimą priėmimo.

29. Skundo nagrinėjimas gali būti sustabdytas skundą nagrinėjančio LAR organo sprendimu, kai:

29.1. būtina papildoma informacija, ir komitetas kreipėsi į kompetentingas institucijas – kol bus gautas atsakymas iš jų;

29.2. yra motyvuotas skundo šalių asmenų prašymas;

29.3. skundo nagrinėjimas susijęs su kitomis aplinkybėmis, dėl kurių negalimas skundo išnagrinėjimas iš esmės.

30. Jeigu skundo nagrinėjimas sustabdomas, per 5 darbo dienas informuojami pareiškėjas ir skunde nurodytas auditorius ar audito įmonė.

31. Skundą nagrinėjančio LAR organo narys, susijęs su kuria nors skundo šalimi, ir jei tai gali daryti įtaką jo sprendimams, privalo nusišalinti nuo skundo nagrinėjimo, kaip tai numatyta atitinkamo LAR organo darbo reglamente.

V. SPRENDIMO PRIĖMIMAS

32. Skundą išnagrinėjęs LAR organas teikia Prezidiumui sprendimą.

33. Sprendime turi būti nurodyta:

33.1. sprendimo priėmimo laikas ir vieta;

33.2. pareiškėjo reikalavimai;

33.3. skundą nagrinėjusio LAR organo nustatytos skundo aplinkybės;

33.4. aplinkybės ir argumentai, kuriais grindžiamas sprendimas;

33.5. šaltiniai, kuriais skundą nagrinėjęs LAR organas vadovavosi, nuorodos į konkrečius dokumentus ir normas, kurios buvo taikomos.

34. Išnagrinėjęs skundą LAR organas teikia Prezidiumui sprendimą:

34.1. skundą atmesti kaip nepagrįstą, nurodant jo nepatenkinimo motyvus, pagrįstus norminių aktų nuostatomis;

34.2. palikti skundą nenagrinėtą tvarkos apraše nurodytais pagrindais;

34.3. skundą pripažinti pagrįstu ir siūlyti auditoriui ar audito įmonei ištaisyti nustatytus trūkumus per nurodytą terminą;

34.4. skundą pripažinti pagrįstu ir siūlyti auditoriui papildomai kelti profesinę kvalifikaciją (nustatyti valandų skaičių ir nurodyti terminą);

34.5. skundą pripažinti pagrįstu ir už Lietuvos Respublikos audito įstatymo, audito atlikimo kokybės, profesinės veiklos ar profesinės etikos pažeidimus siūlyti Garbės teismui išskelti auditoriui drausmės bylą.

35. Prezidiumas artimiausiame posėdyje išnagrinėja LAR organo sprendimą ir priima nutarimą:

35.1. pritarti skundą nagrinėjusio LAR organo sprendimui;

35.2. nepritarti skundą nagrinėjusio LAR organo sprendimui ir priimti kitą 34 punkte nurodytą sprendimą;

35.3. nepritarti skundą nagrinėjusio LAR organo sprendimui ir gražinti skundo svarstymą, siekiant išnagrinėti kitas susijusias aplinkybes;

35.4. perduoti skundą nagrinėti kitam LAR organui.

36. Apie priimtą sprendimą per 5 darbo dienas informuojami pareiškėjas ir skunde nurodytas auditorius ar audito įmonė.

37. Apie priimtą sprendimą pareiškėjas gali būti neinformuojamas:

37.1. jeigu skunde nenurodytas asmens vardas ir pavardė, gyvenamoji vieta (jeigu pareiškėjas – fizinis asmuo) arba pavadinimas, kodas, buveinės adresas (jeigu pareiškėjas – juridinis asmuo);

37.2. jeigu su skunde nagrinėjamomis aplinkybėmis susijęs civilinis, administracinis ar baudžiamasis procesas ir pateikta informacija galėtų trukdyti nešališkam bylos nagrinėjimui;

37.3. kitomis svarbiomis aplinkybėmis.

38. Pakartotinis skundas nenagrinėjamas, jeigu jame nenurodytos naujos aplinkybės, sudarančios skundo pagrindą, ir nėra pakankamų argumentų, kad LAR organo sprendimas dėl ankstesnio skundo išnagrinėjimo yra neteisingas. Tuo atveju per 5 darbo dienas nuo pakartotinio skundo gavimo komitetas pareiškėjui praneša, kad jo prašymas ar skundas nebus nagrinėjamas, nurodymas priežastis ir apskundimo tvarką.

VI. SPRENDIMO DĖL IŠNAGRINĖTO SKUNDO APSKUNDIMAS

39. Pareiškėjas ar skunde nurodytas auditorius, ar audito įmonė, nesutinkantys su sprendimu dėl išnagrinėto skundo arba jei per nustatytą skundo nagrinėjimo terminą sprendimas nėra priimtas, turi teisę paduoti skundą Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka per trisdešimt kalendorinių dienų nuo pranešimo apie atitinkamo sprendimo priėmimą įteikimo dienos.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

40. LAR prezidiumas, LAR organų nariai, LAR administracija turi konfidencialumo pareigą, susijusią su svarstoma auditorių bei audito įmonių veiklos kokybės patikrinimų medžiaga bei rezultatais.

41. Teismo posėdžių protokolai su bylų medžiaga, garso ir vaizdo įrašai, jei jie buvo daryti, dešimt metų saugomi Lietuvos auditorių rūmuose teisės aktų nustatyta tvarka.

42. Tvarkos aprašas gali būti keičiamas LAR Prezidiumo nutarimu.

1.

Lietuvos auditorių rūmai, Nutarimas

Nr. [1.4-24.13.2](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2016-02-22, i. k. 2016-03403

Dėl Skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo pakeitimo